

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Virtute ac Sacrameto Pœnitentiæ

Bosco, Jean a

Lovanii, 1670

Concl. VII. Confessarius regulariter, & per se loquendo, debet imponere pœnitenti satisfactionem per modum præcepti. Consulta tantùm non est sacramentalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73393)

Secl. 13. De Satisfactione sacramentali. Concl. 7. 923

Christum ex suis meritis per Sacramentum Penitentiae applicare distinctum gradum remissionis poenae, ab illis, qui correspondent ipsi Sacramento, aut operi satisfactorio ex opere operantis: cur enim Dominus parcus sit, ubi servus largus est?

Et verò manendo in eodem simili, Pontifex potest exigere aliquod opus pro defunctis, v. g. orationem, & concedere Indulgentiam illi, qui oraverit pro defunctis; quo casu procul dubio satisfactio seu fructus illius orationis ex opere operantis applicatur defuncto, salvo manente fructu Indulgentiae, seu ex opere operato ei, qui oraverit. Ergo consimiliter in nostro casu. Putas, quia Martyr non possit applicare satisfactionem sui Martyrii ex opere operantis alteri vivo vel defuncto, & tamen sibi ipsi retinere effectum ex opere operato? Noli putare.

Sed dicit aliquis: quid ergo si poenitens sit in statu peccati mortalis, quando orat pro defuncto? Istem tunc illa oratio non prodebit defuncto, cum satisfactio ex opere operantis requirit statum gratiae. Consentio: sed quid tum? Ergo non satisfacit suae obligationi.

Respondeo Neg. Conseq. quia probabiliter nec ipse habet effectum ex opere operato, & tamen satisfacit suae obligationi. Sufficit, ut supra diximus, quod ponat substantiam operis praeccepti. Deinde tali casu adhuc posset illa oratio prodesse defuncto per modum impetrationis, quidquid Aliqui reclamant, sed sine sufficienti fundamento, ut patet ex dictis Sect. praeced. Concl. 3. Omnibus ergo perfectis & scrutatis sit haec resolutio finalis.

Quandoquidem satisfactio imposita pro defunctis possit esse tum ad novae vitae custodiam, & infirmitatis medicamentum, tum ad praeteritorum peccatorum vindictam & castigationem; non enim minus punitur poenitens, immo potius magis, cum jejunat pro defuncto, vel alio vivo, quoniam non solum se privat cibo corporali, sed etiam fructu remissionis poenae ex opere operantis; & aliunde Conc. Trid. nihil aliud requirat, quam quod Sacerdos habeat praeculis, ut satisfactio, quam imponit, non sit tantum ad novae vitae custodiam & infirmitatis medicamentum, sed etiam ad praeteritorum peccatorum vindictam & castigationem; sit, inquam, resolutio finalis, propter paucorum opinionem non esse recedendum à communi praxi Confessariorum, ab Ecclesia cognita, & nusquam reprobata, immo in Catech. Rom. quodammodo approbata.

Cumque in eodem Conc. sess. 14. c. 8. scriptum sit: Debet ergo Sacerdotes Domini, quantum spiritus & prudentia suggererit, pro qualitate criminum, & poenitentium facultate, salutare & convenientes satisfactiones imponere; ne, si forte peccatis commoveant, & indulgentius cum po-

nitentibus agant, levissima quadam opera pro gravissimis delictis imminuendo, alienorum peccatorum participes efficiantur, cum, inquam, sic scriptum sit, & nefas sit dubitare de veritate: hinc Dico septimò:

CONCLUSIO VII.

Confessarius regulariter, & per se loquendo, debet imponere poenitenti satisfactionem per modum praeccepti. Consulta tantum non est sacramentalis.

Quidni debeat imponere? Est namque minister Sacramenti, cujus est procurare seu administrare integrum Sacramentum quantum commodè potest. Est praeterea Iudex, ad quem spectat delicta non solum cognoscere, sed etiam vindicare & castigare. Est denique Medicus, qui ex officio tenetur applicare infirmo medicamentum sanitatis. Et ideo subiungit Trident. supra: Habeant autem praeculis (Sacerdotes) ut satisfactio, quam imponunt, non sit tantum ad novae vitae custodiam & infirmitatis medicamentum; sed etiam ad praeteritorum peccatorum vindictam & castigationem.

Ut autem unusquisque sciret, non sufficere consilium, sed necessarium esse praecceptum, pro ratione sui dicti addit: Nam Claves Sacerdotum non ad solvendum duntaxat, sed & ad ligandum concessas, etiam antiqui Patres & credunt, & docent. Igitur impositio satisfactionis, ad quam obligatur Sacerdos est actus jurisdictionis, actus, inquam, ligaminis, qui necessarius includit praecceptum; secus actus solutionis, qualis est concessio Indulgentiae, quae non includit praecceptum.

Dices; Sacerdos consulendo poenitentiam, etiam ligat, quatenus videlicet necessitatem hujus poenitentiae imponit, non simpliciter, sed ad hunc finem consequendi ex opere operato remissionem poenae per hoc Sacramentum. Ita Surius disp. 38. sect. 3. ubi tenet oppositum ultimae partis Conclusionis; mirum docet, quamvis regulariter Sacerdos debeat absolute praecipere poenitentiam, eundem si solum consulat, eam esse sacramentalem, id est, causare remissionem poenae ex opere operato, non minus, quam si absolute fuisset praeccepta.

Pro hac opinione citatur D. Tho. Quod lib. 3. a. 28. & Alii plurimi apud Dianam 3. parte tract. 4. Resol. 82. & parte 4. tract. 4. Resol. 241. propter quorum auctoritatem probabilis merito censetur, & in necessitate practicanda, quando non expedit, ut opus

A a a a a 2 injun-

penitentia

ur executioni à poenitenti-
to, quod fructus ex opere
eramentum possit applicari
i vivo, nullam omnino
ationem dubitandi de il-
onclusionis.

qui negant distinctum
erato, & docent unum
ferri duplici titulo, qui
et collatus unico titulo
antur argumento à simili
Penitentiae conferre
e opere operato, ab
e opere operantis; ergo
gradus remissionis poenae

Christus nusquam promittit
remissionem poenae,
ne, inquam, id dixerit;
an. 20. v. 23. Quam res
untur eis; & quorum remissio
missio autem peccatorum
quoad culpam, & quoad
ratio verba Christi intelli-
guntur peccatorum quoad
am ex illis verbis, & aliis
v. 19. Quodcumque ligaverit
super terram, erit solutum & in
caelis. cum antiquis Patribus
totum concessas esse etiam
ad praecipendum poenitentiam
ergo consequenter ad sol-
utionem hujus saeculi; ergo alie-

aves Ecclesiae esse datur in-
entiam ad ligandum; & pro-
im imponunt poenas consuetu-
in Clavium, & contra infir-
mationem esse, quod, virtute Cla-
vium, poena temporalis non
maneat; analibema sit. Ita
v. 15. Igitur virtute Clavi-
um obligatur ad poenitentiam
tam, ita non dubitum,
aufertur poena tempo-
rae, sublatà poena aeterna;
& hic est enim finis illius

amento poenitentiae non
esse gratiam habituales,
poenae temporalis; ergo
gratiae conferat ex opere
actos conferat gradus re-

Summus Pontifex con-
centiis, remissionem poe-
nam vel oranti, & disti-
ur ex applicatione Indul-
correspondent elemo-
ergo concedendum est
Christum

penitentia
potest con-
cedere in-
dulgenciam
si qui ora-
verit pro
defunctis.

148.
Obiectio.

Solutio.

Conclusio.

Concl. Trid.

149.
Probat
Concl.

148.
Obiectio
ex Solutio

qui tenet
oppositum
ultimae parti
Concl.

Citatur etiam
D. Tho. & Alii
apud Dianam.

injungatur per modum præcepti. Valcat pœnitentiæ consulta quantum valere potest, saltem non oberit, & probabiliter Sacramentum erit integrum, & etiam proderit ex opere operato, ad minus ex opere operantis, si impleatur in statu gratiæ.

Nostram Concl. docent Valq. Turri. Nug. Coninck. Lugo, & Arriaga.

Interim Conclusio nostra videtur probabilior, quam tenet Valquez q. 94. a. 2. dub. 1. n. 9. Turrianus de Pœnit. disp. 35. dub. 2. Nugens in Addit. q. 13. a. 2. diff. 1. Coninck disp. 10. dub. 8. Lugo disp. 25. n. 54. Arriaga disp. 47. n. 43. Præcipuum ejus fundamentum jam assignavimus ex Concil. Trident.

151. Responsio ad objectionem.

Nec valet responsio supra ex Suario allegata; quia verba Conc. propriè intelligenda sunt, nisi aliquid obstat; jam autem ligare propriè sonat absolutam obligationem; quippe Pontifex concedens Indulgentias non dicitur simpliciter ligare fideles, sed magis solvere; quamvis nequeant accipere effectum solutionis, nisi impleant opera præscripta. Sic etiam Christus neminem dicitur ligare ad paupertatem Evangelicam, dum ait: Si vis perfectus esse, vade, vende que habes, & da pauperibus, &c. Matth. 19. v. 21. Ergo neque Sacerdos simpliciter ligat pœnitentem, dum ait: Si tale opus feceris, serviat tibi in satisfactionem; vel, consulo, ut facias hoc opus, quod si feceris, ego admitto illud in satisfactionem.

Math. 19.

Sacerdos est simul Medicus & Judex.

Non abnuo, Sacerdotem esse Medicum; sed dico, esse Medicum & Judicem simul, & ideo, quemadmodum alii Judices absolute ligant ad executionem sententiæ, ita oportet & Sacerdotem absolute ligare ad pœnitentiam seu satisfactionem, sic tamen ut illa satisfactio simul sit medicina.

152. Præcipuum munus ejus est judicare.

Sanè præcipuum munus Sacerdotis est, judicare seu proferre sententiam, ut satis manifestè indicat Trident. sess. 14. c. 5. ibi: Dominus noster Iesus Christus è terris ascensus ad celos Sacerdotes sui ipsius Vicarios reliquit, non ait, tanquam Medicos, sed, tanquam Presides & Iudices, ad quos omnia mortalia crimina deferantur, in qua Christi fideles ceciderim, quo, pro potestate Clavium remissionis aut retentionis peccatorum, tam quoad culpam, quam quoad pœnam, sententiam pronuntiant. Quid clariùs? Sententia autem Judicis non consultit, sed præcipit. Differentia tamen est inter Judicem sæcularem, & Sacerdotem Confessarium, quòd Judex sæcularis non debeat attendere, an sententia sua sit medicinalis, an non; secùs Sacerdos Confessarius.

Nonne quilibet privatus, etiam non Sacerdos, aut Confessarius, potest esse Medicus, & Consiliarius pœnitentis? Nemo dubitat. In quo ergo distinguitur Confessarius, à non Confessario? In eo solo quòd Confessarius ita sit Medicus, ut simul sit Judex, adeòque nisi ita præscribat medicinam, ut simul ad eam

obliget, non exercet officium Confessarii quòd talis, sed officium commune Confessario, & non Confessario; adeòque ejus medicina consultata non majorem habet vim, quam medicina consultata cujusque privati non Confessarii, sicut ergo hæc non est sacramentalis, ita nec illa.

Mirum profectò, si pœnitentiæ solum consultata foret sacramentalis, quòd Concilium Trident. nunquam verbulo illud consilium vel leviter insinuasset, sed ubique uteretur verbo, Inunctionis, seu, impositionis: Salutate, inquit, & convenientes satisfactiones imponere; Pro gravissimis delictis imponenda; Vt satisfactio quam imponunt; Vel à Sacerdote inunctis; Aut Sacerdotis arbitrio pro mensura delicti imponatur.

Porò diversa esse injungere & consilium, significat Rituale Rom. Tit. de Sacramento Pœnit. ibi: Quare curet (Sacerdos) quantum fieri potest, ut contrarias peccatis pœnitentias imponat: veluti avaris elemosinas, libidinosis continentia, vel alias carnis afflictiones, superbis humilitatis officia, desidiis devotiois studia, Rariis autem, vel seriis conscientibus, vel in peccatis facile recedentibus, utriusquam fuerit consilium, ut sepe, quòd semel in mense, vel certis diebus solemnibus contemantur, & si expediat, communicent. Ubi expressè distinguit Consilium ab Inunctione. Cùm ergo nuptiam Concil. Trident. utatur verbo Consilii, sed tantùm verbo, Inunctionis, vel, Impositionis; signum est, quòd non agnoscit pœnitentiam tantùm consultatam pro Pœnitentia sacramentali.

Itaque pœnitentiæ imposita per modum consilii, non ligat propriè & simpliciter loquendo, neque est punitio orta à potestate coercitiva Judicis, quæ est propriè potestas Confessarii quòd talis; immo non dicitur propriè pœnitentiæ imposita seu injuncta à Sacerdote; nam qui pollicetur præmium aliquod facientibus hoc vel illud opus, non dicitur opus illud simpliciter injungere. Quà ergo ratione hæc pœnitentiæ foret sacramentalis?

Dices; praxis Ecclesiæ post Absolutionem adjungit hæc verba: Passio Domini nostri Iesu Christi, merita B. Mariæ Virginis, & omnium SS. quidquid boni feceris & mali sustinueris, sine tibi remissionem peccatorum, augmentum gratiæ, & præmium vitæ æternæ. Amen.

Respondeo, vel hanc ipsam praxim militare contra Adversarios. Quis enim crediderit his verbis omnia merita B. Mariæ Virginis, omniumque Sanctorum, ac Sanctarum Dei, elevari ad effectum remissionis peccatorum, atque ad effectum gratiæ, & gloriæ ex opere operato? Nemo est, qui id hæcenus somnia veris; ergo neque omnia bona, quæ fecerit pœnitens, & mala quæ sustinuerit, sic elevantur virtutum verborum; sed illa verba tantùm proferruntur deprecatoriè, sicuti & præcedentiæ: Misereatur tui &c.

Neque hoc negat Suarius supra nu. 3. sed potius

155. An Confessarius possit omnia opera bona pœnitentis elevere ad satisfactionem sacramentali?

156. Male factum Confessarii, qui non inquit quod opus in partem dicitur.

157. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

158. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

159. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

160. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

161. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

162. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

163. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

164. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

165. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

166. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

167. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

168. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

169. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

170. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

171. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

172. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

173. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

174. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

175. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

176. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

177. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

178. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

179. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

180. Ego potestatem ubi profertur ergo non tenentium Concilium non monentem & convenientem catis commendant, & licet innum efficiantur via patientiam faciat, portionatam Tridentini consuetudinem post Absolutionem, ut integraliter cuique prædicta ad effectum an malè, Omitte pœnitentiam dicta verba post Absolutionem est manifestam sacramentali ritum Confessarii &c.

158.
Obiectio.

Si rursum arguas; Pontifex per Indulgentias, opera, quæ præferibit, elevat ad satisfactionem sine ulla tamen obligatione eadem opera faciendi; ergo similiter Sacerdos.

Solvitur.

Respondeo neg. Conseq. Disparitas est obvia; quia Pontifex in Indulgentiis utitur potestate Clavium præcisè ad aperiendum, prudenter dispensando thesaurum Ecclesiæ, sibi commissum à Christo: unde potest facere hoc beneficium, non obligando ad illud acceptandum, sicuti dum dispensat in voto, & aliis obligationibus, non propterea cogit fideles ad illa beneficia acceptanda. At verò Sacerdos, ut patet ex dictis, utitur potestate Clavium, non præcisè ad solvendum, sed etiam ad ligandum; quia non potest solvere, nisi ex vi iudicii sacramentalis, seu per actum iudiciallem. Porro actus consilii, quo liberum relinquitur reo, veli facere, nec ne illam pœnitentiam, non est actus iudicialis.

Alioquin dicamus; quòd sicut Pontifex potest per Indulgentias remittere pœnas Purgatorii, sine aliquo opere præstando, aut præstito; ita etiam Confessarius possit remittere pœnas Purgatorii per solam Absolutionem, sine opere aliquo præstando, vel præstito, pœnas, inquam, quæ aliis correspondent operi satisfactorio, quod imponitur, vel imponderetur, si pœnitens esset capax: quod nullus hæcenus docuit, nec habet apparentiam veritatis.

159.
Obiectio
lex purè
pœnalis.

Præterea obijcitur lex purè pœnalis, quæ non obligat ad actum sub peccato, etiam veniali: cur ergo debeat præceptum Confessarii obligare ad actum sub peccato?

Solvitur.

Respondeo; quia si non obligat ad actum, ad nihil obligat, & per consequens non est præceptum, cum de ratione essentiali præcepti sit obligatio, si non ad actum, saltem ad pœnam. Hinc si Confessarius diceret pœnitenti: Pro salvari pœnitentia cras ieiunabis sub pœna elemosynæ unius floreni, non dubito quin foret Pœnitentia sacramentalis, non tantum elemosynæ floreni, sed etiam ipsum jejuniu, etsi pœnitens non obligetur sub peccato ad jejuniu, si velit dare elemosynam; hoc quippe nihil est aliud, quàm disjunctivè obligare ad jejuniu, aut elemosynam: nulla autem est ratio, quare hoc non sufficiat, sicut ad sententiam fori externi, ita etiam ad sententiam fori sacramentalis.

160.
Instantia.

Dices; semper obligat satisfactio ad pœnam Purgatorii sub disjunctioe operis impositi per Confessarium, id est, Confessarius semper obligat sub disjunctioe, tamen si solum consulat jejuniu, quasi diceret, vel jejuna, vel solves ad plenum in Purgatorio.

Responso.

Respondeo; hæc obligatio solvendi in Purgatorio non oritur ex præcepto Confessarii, sed supponitur præcepto seu consilio Con-

fessarii, ita ut sublato seu non posito præcepto seu consilio Confessarii, ipsa nihilominus sit & permaneat: at verò in priori casu, sublato, seu non posito præcepto disjunctivo, nulla prorsus obligatio est, aut permanet ad jejuniu, vel elemosynam; ergo non est pœnas, sed maxima disparitas.

Quæ cum ita sint, consulo omnibus Confessariis, ut, regulariter & per se loquendo, imponant suis pœnitentibus satisfactionem per modum præcepti. Dico; Regulariter & per se loquendo, quia datur aliquis casus, in quo licet absolvere pœnitentem nullà imposita pœnitentiâ, nequidem per modum consilii, multò minus per modum præcepti. Talis casus est impotentia physica, quando absolvitur moribundus sensibus destitutus.

Alioquin si possit pœnitentiam percipere, putant Nonnulli imponendam esse pœnitentiam proportionatam pro tempore convalescentiæ, juxta cap. 1. 26. q. 7. (quod delum. cap. 1. 2. p. 1. est ex Pœnitentiâ Theodori Cantuariensis Archiepiscopi) sequentis tenoris: *Ab infirmis, in periculo mortis positus, per Presbyterum pura inveniendâ est confessio peccatorum, non tamen illis imponenda (scilicet pro tempore infirmitatis) quantitas pœnitentiæ, sed immitigenda (seu notificanda) & cum amicorum orationibus, & elemosynarum studiis pondus pœnitentiæ subervandum, & si forte ingruerint, ne obligati à Communione, & consorcio venia fiant alieni. A quo periculo, si divinitus ereptus, convalescit, pœnitentia modum à Sacerdote sibi impositum diligenter observet &c.*

His consonat Rit. Rom. Tit. de Sacramento Pœnit. ibi: *Meminerit porro Sacerdos agris non esse iniungendam gravem, aut laboriosam pœnitentiam, sed indicendam tantum illam, quam si convalescent oportuno tempore peragant. Interim iuxta gravitatem morbi aliqua oratione, aut teri satisfactioe imposita, & acceptata, absolvantur prout opus fuerit. Sed quid si infirmus condignè possit satisfacere per elemosynas? Non dubito quin forent injungendæ.*

Sunt & alii casus, in quibus DD. communiter excusant Confessarium ab imponenda pœnitentiâ, saltem vindicativa. In primis, quando Confessarius ex Confessione, & aliis circumstantiis moraliter certò colligit, pœnitentem integrè satisfecisse pro pœna debita. Deinde quando absque satisfactioe inflat moraliter certò aliud remedium perfectæ remissionis omnium pœnarum, purâ Martyrium vel Indulgentia.

Ratio autem, quare in his casibus non sit imponenda pœnitentia vindicativa, est; quia ut docet Trident. sess. 14. c. 3. eatenus satisfactio est pars pœnitentiæ, quatenus in pœnitente ad integritatem Sacramenti, ad plenamque & perfectam peccatorum remissionem ex Dei institutione requiritur. Sed in istis casibus non

non requi
ctam pec163.
Obiectio
Solvitur.

Sacrament
cramentu
confertur
fecta, i
pœnam
gritatem
Quin im
calu; qu

satisfactio
tio volun
redditi
dam obli
reddendi
nitor debu
supponitur
Dixi

est, quæ
rum vinc
missionem
qua esset
tum, &
non fore
cem hujus

Major
quibus S
ctonem
ter, si non
octavo:

Sacerd

que
qu
imp
pro
qua
pec

164.

An Confess
sub peccato
mortalit
neatur im
ponere pœ
nitentiam?Lugo.
Larraz.
Reginaldus.

Ugo ait
ratos Co
per tene
imponer
crament
hac ejus
dent, se
rez dispu
rius Reg
Hæcenu
Legi
se loque
imponer
sess. 24.

non requiritur satisfactio ad plenam & perfectam peccatorum remissionem; ergo &c.

Dices; requiritur saltem ad integritatem Sacramenti. Respondeo; posset dici tunc Sacramentum esse formaliter integrum, quando confertur remissio peccatorum plena & perfecta, id est, secundum culpam & omnem poenam temporalem. Porro materialem integritatem necessariam esse, unde probatur? Quin immo impossibilis est, saltem in primo casu; quoniam tunc saltem impossibilis est satisfactio. Patet, quia satisfactio est redditio voluntaria æquivalentis, aliàs indebiti: redditio autem æquivalentis supponit quandam obligationem, seu quoddam debitum reddendi; in hoc autem casu nullum supponitur debitum reddendi, quia omne debitum supponitur jam remissum.

Dixi signanter: Pœnitentia vindicativa, id est, quæ imponitur ad præteritorum peccatorum vindictam & castigationem, seu ad remissionem poenarum Purgatorii: quia si aliqua esset necessaria ad infirmitatis medicamentum, & novæ vitæ custodiam, dubitatur an non foret imponenda: de quo dubio ad calcem hujus Sectionis.

Major difficultas est; an in illis casibus, in quibus Sacerdos obligatur imponere satisfactionem pœnitenti, peccet semper mortaliter, si omittat imponere. Respondeo & Dico octavo:

CONCLUSIO VIII.

Sacerdos, regulariter & per se loquendo, peccat mortaliter, quoties sine justa causa non imponit ullam satisfactionem pro peccatis mortalibus numeram confessis, aliàs solum peccat venialiter.

163. Objectio solvitur.

164. An Confessio sub peccato mortali tenetur imponere pœnitentiam?

Lugo. Suarez. Reginaldus.

rio est primò, quia tenetur integrum facere Sacramentum. Secundò, quia ut Medicus tenetur curare vulnera pœnitentis, & ut Judex æquitatem servare: unde cum iudicet inter Deum & hominem, sicuti debet absolvere hominem dispositum, ita curare debet, ut homo satisfaciat Deo. Unde colligitur hanc obligationem ex genere suo gravem esse, cum ad integritatem Sacramenti & Religionem Deo debitam pertineat. Hæc ille. Ergo indicare videtur, semper teneri sub culpa Confessarium ad imponendum pœnitentiam, Consequencia non valet; quia furtum ex genere suo est peccatum mortale, & tamen inde non sequitur ergo semper qui furatur, peccat mortaliter.

Nonne ipse Eminent. supra docet, hanc obligationem ex genere suo esse gravem? Sed verius, inquit, existimo, licet hæc obligatio sit ex genere suo gravis, posset aliquando tamen ex parvitate materiæ peccati solum venialiter contra ipsam, ut si pœnitentia levis deberet imponi ob peccata aliqua venialia, vel sæpe jam confessis; tunc enim non credo Sacerdotem peccare mortaliter, si secluso contemptu non imponat ullam pœnitentiam. Ita Lugo. Malè ergo citat Suarium pro contraria opinione, licet enim expressè non dicat, aliquando ex parvitate materiæ peccati solum venialiter, tamen hoc latè implicitè insinuat, quando dicit, hanc obligationem ex genere suo esse gravem; sic enim loquimur passim de illis obligationibus, quæ ratione parvitate materiæ possunt esse solum veniales.

Quantum ad Reginaldum, hic non utitur ly Ex genere suo, sed simpliciter asserit esse peccatum mortale, & ideo clariùs loquitur pro illa sententia; prout etiam Tannerus disp. 6. qu. 8. dub. 14. Et pro eadem citari posset Joannes Sancius in Selec. disp. 15. n. 14. ut statim videbimus.

Nobis magis placet sententia Lugonis, quam indicat Henriquez lib. 5. de Sacram. cap. 20. n. 6. dum ait: Extra hos casus sub mortali tenetur Confessarius in re gravi injungere aliquam pœnitentiam de precepto. Nam illa particula, In re gravi, excludit similem obligationem, quando res est levis. Clariùs eam tenet Petrus de Ochagavia de Sacram. tract. ultimo de Sacram. Pœnit. q. 8. n. 7. Ita Lugo supra.

Et probat primò: quia si hæc obligatio gravis esset propter integritatem Sacramenti, sequeretur ipsum pœnitentem teneri etiam sub peccato mortali ad implendam pœnitentiam; etiam levissimam sibi impostam. Consequens autem est falsum, & ab Omnibus negatur.

Sed, pace veltrâ Eminent. istud Consequens clarissimè asseritur à Joanne Sancio supra: Inferitur, inquit, ex dictis, implentem majorem partem pœnitentiæ, & omittentem modicam

165. Obligatio imponendi satisfactionem ex genere suo est gravis.

Reginaldus Tannerus Joannes Sanchius.

166. Ex parvitate materiæ potest solum peccari venialiter. Henriquez.

Probat ut

167. Responsio ex Sancio; omittentem partem pœnitentiæ.

penitentiam percipere, imponendam esse pœnitentiam pro tempore convalescentis. 26. q. 7. (quod delictum sacramentali Theodori Cantuariensis sequens tenoris: ab his positus, per Presbyterum confessor peccatorum, non valet pro tempore infirmitatis, sed immutata cum amicorum orationibus, pondus pœnitentiæ subgraverimus, ne obligati à se venia fiant alieni. A quibus, convalescenti, pœnitenti sibi impostam diligeret...

seu non posito precepto, ipsa nihilominus tenentibus satisfactioem. Dico; Regulariter & per se loquendo, peccat mortaliter, quoties sine justa causa non imponit ullam satisfactionem pro peccatis mortalibus numeram confessis, aliàs solum peccat venialiter. in quibus DD. confessorium ab imponenda satisfactione vindicativa. In primis, ex Confessione, & aliis certis colligit, pœnitentiæ pro pena debita, & satisfactione instat modicum perfectæ remissionem, parâ Martyrium vel...

are in his casibus non sit satisfactio vindicativa, est; quia I. 14. c. 3. eatenus satisfactio, quatenus in pœnitentiæ, ad plenam remissionem exten-